

**Velatický
zpravodaj**

1/2023

OBSAH

- 4 • Slovo úvodem
- 5 • Za námi
- 6 • Před námi
- 8 • Glosa místostarosty
- 8 • Bořič mýtů
- 9 • Kalendář akcí
- 9 • Společenská kronika
- 10 • Téma
- 18 • Rok na vsi
- 26 • Články
- 42 • Listování kronikou
- 44 • Velatická štafeta

Velatický zpravodaj 1/2023

Vydává: Obec Velatice • Velatice 92, 66405 • IČO: 488364, ev. č. MK ČR E 10217
• čtvrtletník • vydáno: 5. 4. 2023 • www.velatice.cz

Náměty a příspěvky posílejte na: starosta@velatice.cz

Texty: Tomáš Šenkyřík, Martin Sedlák, Veronika Kadlecová, Anna Severová, Marcela Ulrichová, Lenka Suchá, Marcela Uhrová, Hana Ženožičková, Hana Tomanová, Kateřina Boukalová, Šárka Smejkalová
• Design, DTP: Tobiáš Grolich, Vendula Grolichová

Náměty a příspěvky
posílejte na:
starosta@velatice.cz

Uzávěrka příštího čísla
31. 05. 2023

Milí čtenáři

Ing. Tomáš Šenkyřík
starosta obce

V naší obecní knihovně máme přes 4500 titulů a budeme rádi, pokud se mezi pravidelné čtenáře také přidáte.

Vážení a milí čtenáři, srdečně vás zdravím u prvního vydání našeho zpravodaje letošního roku. I když už máme za sebou jeho první měsíce, přesto mi ještě dovolu, abych vám popřál po celý rok pevné zdraví, osobní spokojenost a dobrou náladu do jarních dnů. Zimní období, kterého jsme se obávali, co nám vlastně přinese, pomalu končí a už rozkvétají první jarní květy. S touto jarní náladou také pomalu končí obavy z množství spotřebované energie potřebné na topení, jejíž ceny nás na konci roku tak vyděsily. Ty dokonce pomalu klesají a věřím, že se také v této souvislosti ustálí naše domácí rozpočty. I když většina z vás pečlivě sleduje situaci na cestách a silnicích v okolí naší obce, dozvíte se, jaké jsou novinky na stavbě cyklostezky a také bližší informace o opravách silnic v našem okolí. Boříč mýtů se také dotkne tématu veřejné cesty. Nebudou chybět ani pozvánky na nejbližší akce i ohlédnutí za těmi uplynulými. Hlavní téma zpravodaje

věnujeme službám našeho úřadu směřovaným vám, občanům. Protože jsou služby státní správy a agenda jednotlivých úřadů stále rozšiřovány a také snáze dostupné, chceme vám tímto přehledným popisem přiblížit a nabídnout seznam témat, se kterými se nás můžete obracet. Připomeneme vám také naši obecní knihovnu, kterou stále doplňujeme novými tituly. Celkem už jich máme přes 4500 a budeme rádi, pokud se mezi pravidelné čtenáře také přidáte. Přiblížíme vám shrnutí projektu Nový domov, na který jsme také jako obec přispěli, a který byl na počátku roku slavnostně dokončen. Na závěr bych vám všem chtěl popřát radost z prvních hřejivých slunečních paprsků, abychom se těšili na zahrádky a vycházky do přírody, abychom mohli vnímat s pokorou a úctou vše kolem nás. A třeba i s hezkou knihou. Přeji vám příjemné chvíle. ♦

Za námi

Vánoční koncert 2022

Dne 14. prosince minulého roku jsme uspořádali Vánoční koncert, který byl v nevšedním pojetí za účasti komorního sboru Musica da camera Brno. Program byl v doprovodu klavíru a netradičního nástroje s názvem marimba. Těší nás, že jste přišli v hojném počtu, a že se vám podle ohlasů koncert líbil.

Kulturní a společenské události

Konec roku, stejně tak jako jeho začátek, byl bohatý na společná setkání. Tradičně před Vánocemi jsme se sešli u rozsvěcení nové výzdoby na návsi před kulturním domem. Ve stejném termínu také proběhla výstava obrazů místního malíře Josefa Kose. Před Vánocemi jsme ještě stihli shlédnout divadelní představení Duchové Vánoc. Na Štědrý den nám Marie Severová a místní děti předvedly

scénku a tradiční zpívání u vánočního stromu. Současně nám skauti z Tvarožné přinesli Betlémské světlo. Hned počátkem nového roku byl u nás uspořádán farní ples, následoval hasičský bál a konec plesové sezony uzavíral večer sportovních tanců našich Sokolů. Potom prošel obcí tradiční masopustní průvod s kapelou Blučíňáci a v KD bylo další divadlo od spolku Stodola, tentokrát detektivka Past na myši. Velkolepý byl také dětský maskarní karneval ve druhé půli února.

Volba prezidenta České republiky

Hlavní událostí prvního měsíce letošního roku byla přímá volba prezidenta ČR. K volební urně u nás v obci přišla většina voličů, a to v obou volebních kolech. Chtěl bych vyjádřit velkou úctu všem, kteří tento volební akt absolvovali, protože volit je projev svobodné vůle každého z nás s tím, že můžeme něco změnit.

Tříkrálová sbírka 2023

Počátkem ledna proběhla v naší obci už tradiční Tříkrálová sbírka, ve které jste darovali na dobrou věc částku celkem 63.786,- Kč. To je prozatím nejvíc za dobu trvání každoročních sbírek. Děkujeme všem dárcům a také dobrovolníkům, kteří se do sbírkové akce zapojili. O využití vybraných finančních darů se dozvíte v jednom z dalších příspěvků.

Žádosti o dotace

Chceme navázat na úspěšný minulý rok, kdy jsme od úřadu Jihomoravského kraje mohli využít hned 5 schválených dotací. Proto jsme i letos využili dotačních výzev JMK a podali jsme dalších 5 žádostí o finanční podporu. Žádáme o dotaci na dostavbu skladu komunální techniky, na opravu fasády a podlahy hasičské zbrojnice. Dále na opravu pomníku obětem I. světové války a mramorového kříže u Cihelny, na prarodinné aktivity v obci a také na údržbu mladých výsadeb stromořadí. Podali jsme také žádost o dotaci na instalaci fotovoltaických elektráren na tři naše obecní budovy k Modernizačnímu fondu, SFŽP ČR.

Před námi

Občanské projekty 2023

Jako každý rok, i letos vypisujeme participativní rozpočet na Občanské projekty.

Podmínky jsou shodné jako v minulém roce. Alokace je nastavena ve výši 75.000,- Kč, kdy na svůj projekt můžete žádat o částku až 20.000,- Kč. Ve většině případů bylo proplaceno 100 % užitelných nákladů. Budeme rádi, když svůj nápad přednesete a žádost podáte. Každý dobrý projekt podpoříme.

2. etapa opravy silnice do Mokré-Horákova

Začala také oprava přední části komunikace do Mokré-Horákova a s ní spojená avizovaná objížďka přes naši obec. Dopravní značení je jiné, než bylo původně uvažováno. Nejsou rozmístěny zákazové značky na objížďné trase, navíc ale máme vyznačeny dva přechody pro chodce, a to pod obecním úřadem a na návsi, aby byl pro nás pohyb přes hlavní silnici bezpečný. Stavební práce, a tedy i objížďka, budou trvat do konce června.

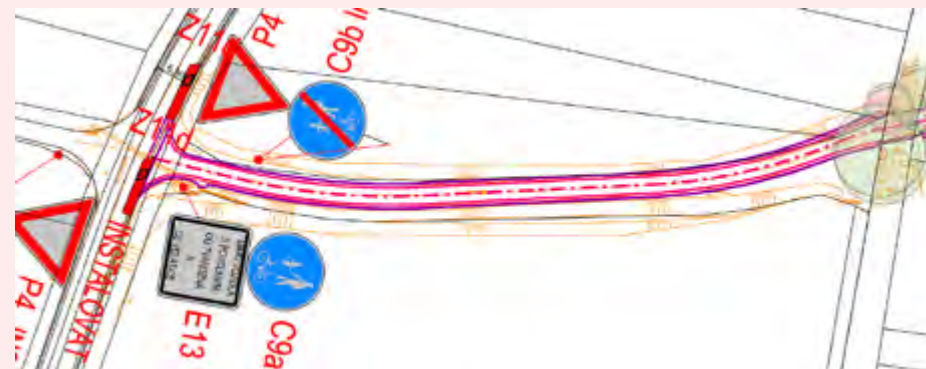
Dokončení cyklostezky z Podolí do Tvarožné a Velatic

Bliží se dokončení stavebních prací na projektu cyklostezky. Všechny změny oproti původnímu projektu byly vyřešeny. Nyní probíhá pokládka poslední vrstvy asfaltu a další dokončovací práce. V rámci stavby bude opraven povrch mostu přes potok u hřiště a natřeno zábradlí. Stavební práce budou hotovy ke konci dubna, bude následovat umístění dopravního značení a kolaudace celého díla. Provoz na cyklostezce by měl být zahájen počátkem června. O termínu zprovoznění cyklostezky vás budeme předem informovat.

Stavba nového veřejného osvětlení v Horním Zaosadí

V souvislosti s obnovou vedení nízkého napětí v ulici Horní Zaosadí a z důvodu odstranění stávajících betonových sloupů musíme vybudovat nové veřejné osvětlení vč. rozvodů. Také doplníme další tři světla, aby byla ulice rovnoměrně osvětlena. Máme požádáno o stavební povolení. Jakmile bude stavebním úřadem vydané, stavbu zahájíme.

Vypořádání rybníku před Velaticemi

V současné době jednáme s vlastníkem vodního díla Povodím Moravy a dalšími vlastníky pozemků o jejich odkupu. Věříme, že se s majiteli pozemků brzy dohodneme a rybník tak budeme moci obnovit.

Stavba sběrného dvora

Na základě vypracované zadávací dokumentace jsme zahájili výběrové řízení na stavbu a dodávku vybavení sběrného dvora. Jakmile vybereme dodavatele, předpokládáme stavbu a přesunutí dvora ve druhé půli letošního roku.

Cesta může být cíl

Každý z nás tráví většinu života na cestě. Začíná to cestou z porodnice, pokračuje cestou do školy, práce, za zábavou, na dovolenou. Aby naše cesty byly co nejpříjemnější, je třeba se o ně starat. Dnes budu psát konkrétně o pozemních komunikacích ve Velaticích a blízkém okolí. V současné době probíhá několik projektů na cestách protínajících katastr obce Velatic. Rozestavěná je cyklostezka od mostku u hřiště směrem na Tvarožnou. Stavba bude pokračovat s příchodem jara a po dokončení poslouží nejen cyklistům, ale stane se pohodlnou spojnici mezi Velaticemi, Tvarožnou a Podolím třeba pro maminky s kočárkem, či bruslaře na kolečkových bruslích.

Dalším významným projektem je rekonstrukce mostu u Maxlůvky a přilehlých komunikací, která pro nás bude znamenat úplnou uzavírku směrem na Rohlenku. Podle plánu by uzavírka měla trvat do října letošního roku. Objízdná trasa povede po D1 nebo přes Šlapanice a Jiřkovice. Nejvíce pocítíme druhou etapu opravy silnice vedoucí z Mokré-Horákovy směrem na Šlapanice. Přes Velatice bude totiž odkloněna veškerá osobní doprava a několikanásobně tak stoupne hustota provozu na průtahu Velaticemi. Obrňte se proto trpělivostí a dbejme zvýšené opatrnosti, ať tuto nutnou komplikaci překážme bez újmy.

T Martin Sedlák

Bořič mýtů

Mýtus:

Cyklostezka je jen pro cyklisty a pěší turistiku.

Pravda:

Jedna taková stezka se právě dokončuje u nás v obci a navazuje na další trasy v našem okolí. Prvotním záměrem takové stavby je upravit povrch komunikace do takového stavu, aby se po stezce dalo projet na kole nebo jinak sportovat za každého počasí. Zároveň se tím vytvoří koridory pro aktivní a bezpečný odpočinek lidem, kteří se nemusí pohybovat na frekventovaných silnicích mezi obcemi. Takové trasy však často vedou bývalými polními cestami, kolem kterých jsou pozemky soukromých majitelů nebo polností zemědělců. A těm v takovém případě musí být zachována možnost se dostat ke svým pozemkům auty nebo zemědělskou technikou. Taková polní cesta po úpravě povrchu se stává místní komunikací a platí na ní pravidla provozu jako na jakékoliv jiné silnici. Navíc pravidla upřesněná dopravním značením, které schvaluje dopravní inspektorát Policie ČR. Tedy pohyb vozidel je zpravidla pouze s povolením místního obecního úřadu na konkrétní registrační značku vozu. Ostatním vozidlům je vjezd zakázán. Proto respektujme taková značení a pohybujeme se i na cyklostezkách ohleduplně, protože pravidla platí pro všechny stejně. Děkuje.

Kalendář akcí:

- 21. 4. taneční zábava Klubu důchodců
- 22. 4. Divadelní představení – komedie Mezi nebem a zemí
- 23. 4. Turnaj v ruských kuželnkách
- 1. 5. Woodball prvomájový turnaj
- 14. 5. Divadelní představení – dopolední pohádka Hrnečku vař!
- 3. 6. Dětský den s Hasiči
- 30. 6. Můlky turnaj pro děti i dospělé, táborák
- 6. 7. Pohárový turnaj v Kyykkä

Budou určitě i další akce, u kterých ještě není jasný termín, a o kterých vás budeme včas informovat.

Statistika Velatic 2022

(Občané k 31. 12. 2022)

počet obyvatel	753
občané ČR	738
cizinci	15
narodilo se	8 dětí
zemřelo	6 občanů

Společenská kronika

Blahopřání jubilantům

V měsících leden až březen 2023 oslavili významné životní jubileum naši spoluobčané:

75 let

Chaloupka Vladimír

70 let

Žádník Pavel
Hlučka Miloš
Kochová Libuše
Grolichová Marie

60 let

Sedláková Marie
Kůst Miloš
Skočovský Roman

Všem oslavencům přejeme hodně zdraví, štěstí a spokojenosti do dalších let

Narozené děti:

Deutsch Marek

Přejeme mnoho radosti, štěstí a zdraví.

Navždy nás opustili:

Smetana Karel ve věku nedožitých 78 let
Litera Jaroslav ve věku nedožitých 80 let

Odpočívajte v pokoji!

SPOZ Velatice

ÚŘAD JE PRO LIDI, NE LIDI PRO ÚŘAD

Také se vám stává, že musíte vyřídit spoustu administrativních úkolů, např. uzavřít smlouvu a ověřit na ní podpis, nebo podat žádost a doložit výpis z rejstříku trestů? Abyste nemuseli cestovat do města a po jednotlivých úřadech, můžete zajít k nám a my vám s vyřízením pomůžeme.

Že se u nás na obecním úřadě můžete přihlásit k trvalému pobytu, nahlásit a zaevidovat psa nebo uhradit povinné poplatky a vyúčtování, to asi ví každý občan. Můžete však u nás také, díky rozšíření služeb státní správy a digitalizaci celého systému, vyřídit i spoustu jiných administrativních záležitostí. A to už ne všichni vědí.

Jako Velatice spadáme pod úřad obce s rozšířenou působností Šlapanice. Pravidelně se setkáváme se zástupci jednotlivých odborů a máme v některých případech i kontakty na konkrétní zodpovědné osoby, kteří nám vždy v případě potřeby poradí a poskytnou potřebné informace. Jsme také v úzkém kontaktu s krajským úřadem Jihomoravského kraje, kde nám prozatím vždy vyšli vstříc, když jsme my nebo naši občané potřebovali vyřešit nějakou více či méně komplikovanou záležitost.

A jaké jsou pro vás služby našeho obecního úřadu?

• Přihlášení k trvalému pobytu

K tomu je třeba splnit tyto náležitosti:

- Čitelně vyplnit a podepsat přihlašovací lístek k trvalému pobytu.
- Prokázat totožnost občanským průkazem, nebo jiným obdobným dokladem, který je veřejnou listinou, příp. rodným listem dítěte.
- Občan po ukončení pobytu v cizině předkládá cestovní pas, občan po nabytí státního občanství České republiky předkládá doklad o nabytí státního občanství.
- Doložit vlastnictví bytu nebo domu, případně doložit oprávněnost užívání bytu (např. nájemní smlouva), anebo předložit úředně ověřené písemné potvrzení oprávněné osoby o souhlasu s ohlášením změny místa trvalého pobytu.
- Za občana mladšího 15 let ohlásí změnu trvalého pobytu jeho zákonný

zástupce nebo fyzická osoba, které bylo dítě svěřeno do péče rozhodnutím soudu.

- Za občana, jehož svéprávnost byla omezena tak, že není k jednání způsobilý, ohlásí změnu místa trvalého pobytu jeho zákonný zástupce.
- Za občana může změnu místa trvalého pobytu ohlásit člen domácnosti, jehož oprávnění k zastupování občana bylo schváleno soudem nebo jím pověřený zmocněnec na základě zvláštní plné moci s úředně ověřenými podpisy.

• Přihlášení k poplatku za psa

Poplatek za psa platí držitel psa. Držitelem je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území obce Velatice.

Držitel psa je povinen ohlásit správci poplatku vznik své poplatkové povinnosti do 15 dnů ode dne, kdy pes dovršil stáří tří měsíců, nebo dne, kdy nabyl psa staršího tří měsíců. Stejným způsobem je povinen oznámit také zánik své poplatkové povinnosti.

• Uzavřít smlouvu k odběru pitné vody

Správcem našeho vodovodu je obec, majitel nemovitosti tedy uzavírá smlouvu s obcí.

Cena je stanovena za pitnou vodu a za službu spojenou s jejím dodáním, tzv. „vodné“. Právo na vodné vzniká vtokem vody do potrubí napojeného bezprostředně za vodoměrem a není-li vodoměr, vtokem vody do vnitřního uzávěru připojeného pozemku nebo stavby, popřípadě

do uzávěru hydrantu nebo výtokového stojanu.

Lze také požádat o montáž podružného vodoměru, a to na náklady žadatele. Poplatek za odběr vody je počítán dle stavu vodoměru 1x ročně, v měsíci září.

• Uzavřít smlouvu k odvádění odpadní vody

Správcem kanalizace je VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s. Majitel nemovitosti uzavírá smlouvu s VAS a.s. Cena za službu spojenou s odváděním a čištěním, případně zneškodňováním odpadních vod, je tzv. „stočné“. Právo na stočné vzniká okamžikem vstupu odpadních vod do splaškové kanalizace.

• Přihlásit se k poplatku za užívání veřejného prostranství

Poplatek za užívání veřejného prostranství platí fyzické i právnické osoby, které užívají veřejné prostranství.

Veřejným prostranstvím je náves, ulice, silnice, chodníky, veřejná zeleň a další prostory na území obce Velatice přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na

vlastnictví tohoto prostoru.

Poplatek za užívání veřejného prostranství se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl.

• **Uhradit poplatek za obecní systém odpadového hospodářství**

Tento poplatek hradí vždy „poplatník“. Poplatníkem je fyzická osoba přihlášená v obci, nebo vlastník nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území obce.

V souvislosti s poplatkem za obecní systém odpadového hospodářství mohou osoby, na které se vztahuje osvobození dle aktuální vyhlášky, podávat žádosti na osvobození od tohoto poplatku.

V případě, že poplatník nesplní povinnost ohlásit údaj rozhodný pro osvobození ve lhůtách stanovených touto vyhláškou nebo zákonem, nárok na osvobození zaniká (§ 14a odst. 6 zákona o místních poplatcích). Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je poplatník nebo plátcce povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala, nestanoví-li obec v obecně závazné vyhlášce delší lhůtu.

Žádost o vrácení přeplatku z místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství dle obecně závazné vyhlášky obce lze podat z následujících důvodů:

- změna trvalého pobytu
- převod nemovitosti
- mylná platba
- úmrtí – přeplatek je součástí dědického řízení.

• **Služba Czech POINT**

Služba, která vám může usnadnit jednání a vyřizování s úřady, je tzv. Czech POINT, přes který dnes pohodlně a spolehlivě vybavíte opravdu spoustu potřebných záležitostí.

Co je to **Czech POINT**? Český Podací Ověřovací a Informační Národní Terminál je asi-stovaným místem výkonu veřejné správy, v jehož rámci obecní úřady, krajské úřady, notáři a další mohou lidem vydávat výpisy (např. z katastru nemovitostí, z rejstříku trestů, živnostenského rejstříku a dalších), založit datovou schránku, autorizovaně konvertovat dokument či podat podání. Na Czech POINT můžete získat širokou škálu údajů a informací, opisy a výpisy, zejména ty, které jsou vedeny v centrálních veřejných i neveřejných evidencích a registrech o konkrétní osobě, majetku a právech.

Odpadáva tak další obíhání po úřadech dle hesla „nemá obíhat občan, ale dokument“. Jde tedy o maximální využití údajů ve vlastnictví státu tak, aby byly minimalizovány požadavky na vás, na občany. Systém Czech POINT zahrnuje služby pro veřejnost, zejména tyto:

- výpisy z informačních systémů veřejné správy – např. výpis z Rejstříku trestů nebo Katastru nemovitostí
 - podání vůči státní správě
 - základní registry – např. výpisy ze základních registrů, nebo podání žádosti o změnu údajů
 - datové schránky – např. žádost o zřízení datové schránky, žádost o zneplatnění přístupových údajů a vydání nových apod.
 - konverze na žádost a související služby – Úschovna a Centrální úložiště ověřovacích doložek
 - zprostředkovaná identifikace osoby
- Aby bylo možné na kontaktním místě veřejné správy (Czech POINT) úspěšně získat výpis nebo učinit podání, je zapotřebí s sebou přinést obvykle tyto podklady:
- Doklad totožnosti
 - Plná moc (v případě zmocněnce)

- Rodný list dítěte či soudní rozhodnutí (v případě zákonného zástupce)
- Doklad o oprávnění zastupovat da-nou organizaci (v případě statutárního orgánu právnické osoby, vedoucího orgánu veřejné moci apod.)
- Peníze (na uhrazení poplatku za provedený úkon)
- Dokument ke konverzi (v případě konverze dokumentů; listinný či elektronický uložený na nosiči či v Úschovně)

• **Vidimace a legalizace**

Vidimací se ověřuje, že se opis nebo kopie (dále jen „vidimovaná listina“) doslova shoduje s předloženou listinou. Vzniká tím ověřená kopie dokumentu (smlouvy, výpisu, vysokoškolského diplomu...), která vám mnohdy pro komunikaci s různými úřady či institucemi stačí namísto originálu.

Legalizací se ověřuje, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal nebo podpis na listině uznal za vlastní.

Vidimací a legalizací se nepotvrzuje

správnost ani pravdivost údajů uvedených na listině ani jejich soulad s právními předpisy. Úřad za obsah listin neodpovídá.

Jaké doklady je nutné mít s sebou?

Žadatel o legalizaci předloží k prokázání své totožnosti (podle § 18 zákona o ověřování) platný:

- občanský průkaz nebo cestovní doklad, jde-li o státního občana České republiky
- průkaz o povolení k pobytu nebo cestovní doklad anebo průkaz totožnosti občana členského státu Evropské unie, jde-li o cizince
- průkaz žadatele o udělení mezinárodní ochrany, jde-li o osobu, která podala žádost o udělení mezinárodní ochrany,
- průkaz povolení k pobytu azylanta, jde-li o osobu, které byl udělen azyl, nebo průkaz oprávnění k pobytu osoby požívající doplňkové ochrany, jde-li o osobu požívající doplňkové ochrany,
- průkaz žadatele o udělení dočasné ochrany, jde-li o osobu, která podala žádost o udělení dočasné ochrany, nebo
- průkaz cizince požívajícího dočasné ochrany, jde-li o osobu, které byla udělena dočasná ochrana.

Obracet se na nás můžete i v jiných souvislostech. Pokud budete potřebovat něco zjistit, zarezervovat si termín např. pro vyřízení osobních dokladů, objednat nějakou službu, nebo se jen poradit, jak nastalou situaci vyřešit. Pak neváhejte a přijďte k nám na úřad, rádi vám vyjdeme vstříc a se vším pomůžeme.

Výše poplatků v kalendářním roce 2023

poplatek „VODNÉ“	25,- Kč/m ³ odebrané vody
poplatek „STOČNÉ“	73,- Kč/m ³ odpadní vody
poplatek „ZA ODPADY“	600,- Kč/poplatníka

Plánovací kalendář svozu odpadů na rok 2023

	po	út	st	čt	pá	so	ne	Tyden
leden	2	3	4	5	6	7	8	1
	9	10	11	12	13	14	15	2
	16	17	18	19	20	21	22	3
	23	24	25	26	27	28	29	4
	30	31						5
únor			1	2	3	4	5	6
	6	7	8	9	10	11	12	7
	13	14	15	16	17	18	19	8
	20	21	22	23	24	25	26	9
	27	28						10
březen								11
			1	2	3	4	5	12
	6	7	8	9	10	11	12	13
	13	14	15	16	17	18	19	14
	20	21	22	23	24	25	26	15
duben	27	28	29	30	31			16
								17
						1	2	18
	3	4	5	6	7	8	9	19
	10	11	12	13	14	15	16	20
květen	17	18	19	20	21	22	23	21
	24	25	26	27	28	29	30	22
								23
	1	2	3	4	5	6	7	24
	8	9	10	11	12	13	14	25
červen	15	16	17	18	19	20	21	26
	22	23	24	25	26	27	28	27
	29	30	31					28
								29
				1	2	3	4	30
červenec	5	6	7	8	9	10	11	31
	12	13	14	15	16	17	18	32
	19	20	21	22	23	24	25	33
	26	27	28	29	30			34
								35
srpen								36
								37
								38
								39
								40
září								41
								42
								43
								44
								45
říjen								46
								47
								48
								49
								50
listopad								51
								52
								1
								2
								3
prosinec								4
								5
								6
								7
								8

PLAST

KOMUNÁLNÍ ODPAD

PLAST

KOMUNÁLNÍ ODPAD

ROK NA VSI

V naší obci se neustále něco děje. Každé roční období s sebou přináší pravidelné i nepravidelné události, které zpestřují život ve Velaticích. Pojd'me si postupně projít celý rok a připomenout si, na jaké akce se můžete těšit, a také vyzdvihnout ty, kteří za jejich pořádáním stojí.

Ⓣ Veronika Kadlecová

Na tomto místě obvykle bývá ve zpravodaji rubrika rozhovor. Jak jistě dobře víte, v rozhovorech zpovídám velatické občany, kteří mají nějakou zajímavou práci, dokázali si vybudovat fungující podnikání, slaví úspěchy se svými koníčky, ať už na poli kultury, sportu nebo jinde, případně s lidmi, kteří pro nás Velaťáky vykonávají nějakou službu. Bohužel jsem do tohoto čísla zajistit rozhovor nestihla, ale rozhodně se můžete těšit na příště. Rozhodla jsem se proto volný prostor ve zpravodaji vyplnit tímto článkem a v něm vyzdvihnout ty lidi žijící mezi námi, kteří třeba mají obyčejnější práci nebo své hobby provozují jen rekreačně, přesto však mají na svědomí, že se u nás ve Velaticích žije bohatým společenským životem, že se v naší obci pořád něco děje a že dědina pravidelně ožívá díky rozmanité výzdobě a akcím vedoucím k jejímu zvelebování.

Zima

Sotva dostřílejí poslední novoroční ohňostroje a dělobuchy a starý rok se přehoupne v nový, začínají u nás jednotlivé spolky i jednotlivci připravovat tradiční zpestření zimy, která už po Vánocích mnohým z nás začíná být dlouhá. Hned v prvním týdnu

roku do našich domovů zavítají tříkráloví koledníci. Poté odstartuje plesová sezóna, která letos konečně po covidové přestávce dala velatickým i přespolním návštěvníkům plesů důvod obléci krásné společenské šaty a oprášit taneční botky. O zábavu se tak během prvních měsíců roku obvykle starají hasiči se svým tradičním plesem a Sokoli pořádající tzv. Večer sportovních tanců. Nově se navíc můžeme jednou za tři roky těšit i na farní ples.

Období masopustu nám pak zakončují dvě podobné akce, jedna pro děti a jedna spíše pro dospělé: maškarní ples pro děti, za jehož organizaci vděčíme všem zaměstnankyním mateřské školky s podporou rodičů dětí, které školku navštěvují, a ostatky, jejichž pořádání se u nás ujímají už dlouhé roky hasiči. Průvod masek po obci za doprovodu dechové kapely, masopustní koblížky, boží milosti a nějaký ten panáček na zahřátí, jsou u nás tradicí, která se drží podobně jako třeba v létě hody.

Jaro

I když po ostatkách nastane období půsty, ani to není dobou, kdy by se tady nic nedělo. Konec zimy a začátek jara nám připomenou a zpříjemní mladé dívky o smrtné neděli, příchod velikonočních svátků pak oznamují hrkači, kteří nejsou líní si přivstat a vyrazit hrkat po obci i v brzkých ranních hodinách.

Pamatuji si, že dříve bylo velikonoční hrkání výsadou chlapců, ale doba pokročila a dnes už za dodržování této tradice můžeme být vděční dětem všeobecně. Jarní dny nám kromě velikonočních svátků a tradic s nimi spojených zpřijemňuje také jarní výzdoba na návsi, která je dílem místních šikovných a kreativních duší.

Na pálení čarodějnic zde sice neprobíhá žádná veřejná akce pro celou obec, ale je hezké vidět, že různé skupiny nebo spolky si dělají své vlastní akce s táborákem, případně se jen sejde pár sousedů na grilovačku. Každý rok ale zvědavě očekávám, jestli se nějaká skupina místní „omladiny“ vydá pod rouškou noci po dědině oživit tradici malování vápnem na silnice a prozradí tak světu nějaké ty drby nebo pikantnosti na některé naše spoluobčany.

Na jaře také ožívají hned několikrát místní sportoviště díky různým turnajům a na

začátku června také dětským smíchem a výskáním při dětském dni s hasiči. Tou dobou už se také začíná scházet velatická mládež a připravovat zlatý hřeb kulturního života ve Velaticích.

Léto

Ten nastává téměř uprostřed prázdnin o hodovém víkend. Týdny až měsíce příprav, zkoušek, nácviků slavnostního nástupu a spousty drobné, málo viditelné práce, vyvrcholí v neděli nejbližší ke svátku sv. Anny. Kdo mě trochu zná, ten ví, že z celého předhodového období je mojí nejmilejší událostí stavění máje. Ta chvíle, kdy se sejde celá dědina „na place“, muži téměř všeho věku se chopí žebříků a všichni se semknou a spolupracují, někdy v úmorném vedru, s jediným cílem – aby mája stála a hody mohly začít. Samo sebou je nejprve třeba všechny na hody pozvat a máju řádně ohlídat. K tomu už je dobrým zvykem, že večer ožíví kapela Rančeři a také se v sobotu před hody schází na pozvání obce padesátníci – rodáci a občané z Velatic, kteří v daném roce oslaví 50. narozeniny.

Nedělní ranní mši u kapličky pak začínají Anenské hody. Hlavní pozornost je samozřejmě upřena na páry stárek a stárků, kteří odpoledne obléknou kroje, za doprovodu dechové kapely projdou celou vesnicí, tančí, zpívají a při zastavení u domů stárek nabízí muzikantům, ale i přihlížejícím nějaké to občerstvení. A nesmíme zapomenout ani na sklepníky, kteří se starají, aby měl každý možnost ochutnat stárkovské víno. Podle mě jsou hody ale o spoustě dalších věcí. Nikdy jindy v roce není celá dědina tak pěkně upravená: trávníky v předzahrádkách posekané, chodníky zametené, pro mnohé hospodyňky je to i pádný důvod umýt okna

a upéct nějakou dobrotu... :-)) V mnoha rodinách je zvykem, že se o hodovém víkendu sejde celá rodina i s příbuznými ze vzdálenějších koutů republiky, ne-li světa. V hodovém průvodu pak s úsměvem na tváři a pohárkem v ruce potkáte i přátele a sousedy, se kterými se jinak po většinu roku míváte, a je to příležitost prohodit pár slov s lidmi, se kterými se běžně k rozhovoru nedostanete. Večerní zábava je pak zvláštní kapitolou sama o sobě, jelikož je to pravidelně nejnavštěvovanější akce z celého roku, na kterou kromě místních zavítá i spousta přespolních návštěvníků a zase je to událost, na které potkáte třeba spoustu kamarádů z okolních obcí. Hody zkrátka vnímám jako svátek, který lidi v naší obci stmeluje, během kterého panuje přátelská a uvolněná atmosféra a veselí, ale zároveň jsou projevem úcty k tradicím a folklóru. Skutečnost, že se mezi stárky stále přidávají noví, mladší členové, kteří pomáhají ty tradice, kroje a písničky držet dále živé a baví je to, mi dělá nesmírnou radost a dává jistotu naději, že se dočkám toho, že i moje děti budou chodit v kroji v průvodu po dědině a během hodových příprav získávat kamarády a nezapomenutelné zážitky. Období hodového veselí o dva týdny později zakončuje kácení máje, které je kratší a lehce uvolněnější obdobou hodů. Na kácení už se

sejde obvykle méně návštěvníků, ale o to déle to pak na nádvoří KD většinou žije. To ale není poslední akce, která během léta přiláká „na plac“ větší počet lidí. Ještě po dva letní večery ožije díky letnímu kinu, jehož organizaci si po ukončení činnosti divadelního spolku vzala na starost obec a je moc dobře, že i tohle kulturní oživení ve Velaticích funguje dál.

Konec léta ve Velaticích se nese ve sportovním duchu. TJ Sokol láká k pořádnému protažení těla na tradičním nohejbalovém turnaji, Klub důchodců zase třeba na turnaj v boccie a SDH Velatice pořádá první zářijovou sobotu soutěž nejtvrdších hasičů TFA Velatice. Začátek školního roku pak dětem zpřijemní sportovní dětský den pořádaný taktéž místními Sokoly.

Podzim

K babímu létu, ještě než nastane to pravé podzimní počasí, kdy už se člověku ani nechce moc vylézat z tepla domova, už u nás ve Velaticích neodmyslitelně patří posezení u burčáku za doprovodu cimbálové muziky a s možností zakoupení něčeho dobrého na zub od lokálních prodejců. I zde patří dík vedení obce za to, že se ujal pořádku této pěkné akce místo divadelního spolku DŽO,

který ji zavedl. K dalším podzimním akcím už ale tzv. dušičkové počasí patří. Díky klubu důchodců tajemnou dušičkovou nebo chcete-li halloweenskou atmosféru už několik let za sebou dotváří rozsvícená dýňová cesta kolem potoka. Mateřská školka ve spolupráci s hasiči každý rok pořádá pro děti a jejich doprovod lampionový průvod s cílem na nádvoří KD, kde je pro všechny připravený čaj a svačák na zahřátí a opékání špekáčků. Minulý rok se v podzimním čase díky několika zapáleným jedincům podařilo uspořádat také gulášobraní – prodej kotlíkového guláše, které by se díky spoustě pozitivních ohlasů mohlo dočkat pokračování i v dalších letech, navíc možná i rozšíření o soutěž ve vaření kotlíkového guláše.

A zase zima

Tak jako rok zimou začíná, tak zimou i končí. Závěr roku nám přináší akce spojené s Vánocemi, ale také několik tradičních sportovních událostí. Adventní čas začíná rozsvícením vánočního stromu na návsi, atmosféru kromě osvětlení dotváří i krásná vánoční výzdoba. Mikulášskou nadílku pro hodně i méně hodné děti zajistí sv. Mikuláš a prověření a osvědčení andělů i čertů.

S Klubem důchodců si můžete procvičit přesnou mušku a cit v rukou na turnaji v uni-curlingu nebo stolním curlingu. Jeden večer během Adventu nám zpřijemní vánoční koncert a na Štědrý den se sejdem na zpívání u vánočního stromu, zhlédneme scénku nacvičenou místními dětmi, zazpíváme koledy, zahřejeme se vánočním punčem, vyzvedneme si Betlémské světlo a než se odebereme domů zasednout ke štědrovečerní večeři, popřejeme pěkné vánoční svátky přátelům a sousedům. Tuto tradici mám taky moc ráda. Na druhý svátek vánoční můžete vyrazit za trochou hospodské zábavy na štěpánský šipkový turnaj, jehož dlouholetá tradice byla loni také obnovena.

Během celého roku

Kromě výše zmíněných, většinou jednodenních nebo jednorázových akcí, nesmíme zapomenout na pravidelná setkávání různých spolků a kroužků. TJ Sokol Velatice má pro zájemce širokou nabídku sportovního vyžití v rámci daného cvičebního rozvrhu, ale často se tady ve zpravodaji dočítáme i o úspěšné reprezentaci Velatic, například florbalisty na turnajích nebo mažoretek Velásek na soutěžích a přehlídkách. Můžeme se pyšnit nejaktivnějšími seniory široko daleko, kterým může elán a zápal do hry každý závidět, pravidelně se s Klubem důchodců setkávají na úterních hrách v kulturním domě nebo na hřišti, pořádají taneční zábavy, turnaje, kterých se může zúčastnit kdokoliv napříč generacemi, vyrážejí na výlety po okolí a připravují program i pro handicapované klienty centra Kociánka.

Máme tu kroužek mladých hasičů, kteří své získané dovednosti a zkušenosti prezentují fantastickými výkony na dětských závodech TFA. Z úplně jiného soudku je činnost woodcrafterského kmene Huascaran, která se snaží vést děti k lásce k přírodě, duševním činnostem i pokornému životu v souladu s přírodou. V rodinném centru se setkávají maminky s těmi nejmenšími dětmi, pro děti navštěvující naši školku i jejich rodiče pořádají zaměstnanci školky několikrát do roka různé akce nad rámec předškolní výuky. Také se nám tu loni objevily tematické stezky s tajenkou lákající k procházce po obci a jejím blízkém okolí, které byly několikrát obměněny podle ročního období...

Určitě jsem nevyjmenovala úplně všechny události, které se ve Velaticích během roku konají, ale to ani nebylo účelem tohoto článku. Chtěla jsem hlavně poukázat na rozmanitou nabídku kulturních i sportovních akcí pro všechny věkové skupiny, ze kterých si určitě vybere každý

to svoje. A především na to, že většinu z těchto akcí organizuje pár lidí nebo skupin lidí, kteří se jim věnují dobrovolně ve svém volném čase, za což jim patří obrovský dík. Díky nim se tady stále něco děje, což, vězte, není na tak malé obci vůbec samozřejmostí. I díky různorodému programu a lidem, kteří za ním stojí, jsou Velatice skvělým místem k životu, protože máme kdy a kde potkávat další spoluobčany a utužovat sousedské a přátelské vztahy. Já sama jsem byla mnohokrát, a ještě občas bývám, v roli organizátora různých akcí. Ať už jsem se podílela jako stárka na přípravě hodů nebo byla jako hasička u organizace dětského dne, závodů či lampionového průvodu, případně pomáhala jako členka divadelního spolku s průběhem burčákového posezení, letního kina, hudebního festivalu... všechny tyto akce měly jedno společné – nemělo by smysl je dělat nebýt lidí, kteří na ně přijdou, pobaví se, podpoří činnost daného spolku zaplacením vstupného, nákupem občerstvení... Proto bych chtěla na závěr vyjádřit poděkování nejen vám, kteří všechny tyto akce a události organizačně zajišťujete, ale i vám, kteří je navštěvujete, občasnou pochvalou dáváte organizátorům zpětnou vazbu a svým zájmem jim dodáváte motivaci a chuť pro obec a její občany něco aktivně dělat. Přeji Velaticím, ať to tu žije i nadále.

Kultura

Březen býval vždy „Měsíc knihy“

Jsme malá obec, ale pořád se u nás něco děje. Tak třeba v naší knihovně. Všichni víme, že ji máme, ale občas neuškodí připomenout si některá fakta.

Knihovna je otevřena každou středu od 16:00 do 19:00 hod a všichni jste srdečně vítáni.

Po několikerém stěhování v rámci obce je v současné době ve velice pěkném prostředí našeho obecního úřadu a najdete v ní přes 4500 knih, které jsou pečlivě zabaleny, popsány a ručně i elektronicky zaevidovány. S tím souvisí i on-line katalog knih, jehož odkaz najdete na obecních internetových stránkách. V loňském roce byla zorganizována odpisová akce, kdy byly vyřazeny knihy staré a poškozené. Věřte, že pro knihovnici to rozhodně není jednoduchý úkol. Žádná knihovnice nemůže s lehkým srdcem říci „tuhle vyhodíme“. Radostnější prací je příjem nových knih, ale ani to není tak jednoduché.

Nejdříve musíte získat tip na dobrou knihu, potom ji také musíte sehnat a pak vlastně čekáte, jestli se bude líbit. Do naší knihovny ročně zakoupíme několik desítek knih.

Naší paní knihovnicí je paní Vlasta Urbánková. Vede knihovnu už více než 60 let a zaslouží si od nás za to veliký obdiv a dík. Práce knihovnice je náročný obor a klade nároky nejen na organizační smysl, ale také na literární přehled a cit pro správný výběr knih. Jde rovněž o komunikaci s návštěvníky knihovny a konzultaci jejich přání. Každý rok do knihovny zavítají naši nejmenší z mateřské školky, seznamují se s knihami a povídají si o nich.

Naše knihovna může nabídnout knihy těm nejmenším v podobě krásných pohádek a jiných dětských knížek, pro dospělé obsahuje ve většině beletrii, ale určitě najdete i poezii, žánr dobrodružný, detektivní, cestopisný, částečně i odborný. No a asi bychom našli i tituly tzv. červené knihovny, ale proč ne – i lehké čtení je potřebné. Je také možné na obecní úřad napsat případný tip na dobrou knihu, která by vás zajímala.

Na závěr tipy na zajímavé čtení od naší paní knihovnice.

Marcela Ulrichová

Oblastní charita Rajhrad díky rekordnímu výtěžku z Tříkrálové sbírky zajistí více pomoci a péče potřebným

Tříkrálová sbírka je krásná a dlouholetá tradice. Jejím posláním a výjimečností je přinést osobně do každé domácnosti přání radosti, zdraví a požehnání do nového roku. Při té příležitosti probíhá sbírka, jejímž prostřednictvím mohou dárci přispět na pomoc lidem v nouzi.

Tříkrálová sbírka je tak rovněž svátkem solidarity. Zprostředkovává mezigenerační setkávání a pocit sounáležitosti. To je jejím výrazným posláním a nejsilnějším poselstvím. Pro koledníky i dárců představuje unikátní příležitost k tomu začít nový rok dobrým skutkem.

V místě působnosti Oblastní charity Rajhrad pomáhá při realizaci Tříkrálové sbírky téměř 100 asistentů a přes 2400 koledníků – někteří z nich již mnoho let. Bez nich by sbírka v takovémto rozsahu nemohla existovat. Letošní výtěžek Tříkrálové sbírky je rekordní; díky všem, kteří se zapojili hotovostním či bezhotovostním darem, činí jeho celková výše 6 065 326 Kč, a stává se tak nejvyšším výtěžkem na celorepublikové úrovni. Svědčí to nejen o obrovské angažovanosti a ochotě lidí pomáhat, ale také o precizní organizaci, kterou dlouhé roky zajišťuje koordinátorka Tříkrálové sbírky Oblastní charity Rajhrad, Mária Durkáčová.

„Tříkrálová sbírka je naší srdeční záležitostí. Spojilo se obrovské množství lidí, kteří mají společný cíl – podpořit ty, kteří potřebují péči a pomoc a kterým je potřeba se věnovat. Myslím, že hlavní ingrediencí, která hraje v realizaci sbírky zásadní roli, je láska. Je to pro mě poslání a svou práci dělám

srdcem. Spoustu let spolu se svými kolegy budují vztahy mezi dobrovolníky, zastupiteli obcí a farníky. Nejde to ze dne na den, lidé musí cítit důvěru. Protože jsme konzistentní, lidé si nás pamatují a jsou ochotni pomoci, když je to třeba. Všechno je o dlouhodobé spolupráci. Děkujeme všem, kteří hotovostním či bezhotovostním darem do sbírky přispěli, a rovněž těm, kteří pomohli roznášet požehnání do domovů,“ říká Mária Durkáčová.

Vděčnost cítí také ředitel Oblastní charity Rajhrad, Mgr. Zdeněk Strašák: „Moc si vážíme ochoty lidí pomáhat. Do Tříkrálové sbírky se již tradičně zapojili naši asistenti a koledníci, kterým moc děkujeme za dlouhodobou a vytrvalou podporu. Stejně tak děkujeme obcím, které s námi léta spolupracují. Díky vám můžeme realizovat charitní cíle pro tento rok a pomáhat těm, kteří nás potřebují.“

Letošní výtěžek chce Oblastní charita Rajhrad využít na:
- pořízení dřevěných polstrovaných židlí do Domova se zvláštním režimem sv. Luisy, výmalbu pokojů klientů Domova se zvláštním režimem sv. Luisy,

- vybudování parkoviště pro automobily terénních služeb,
- otevírání bezpečnostních dveří na lůžkových odděleních hospice čtečkou čipů,
- pořízení automobilu pro personál Domácí zdravotní péče,
- vybavení zrekonstruovaných prostor Domu léčby bolesti s hospicem sv. Josefa,
- podporu mobility v terénu pro odborné sociální poradenství a Charitní záchranou síť,
- zakoupení polohovacích pomůcek pro přesun klientů Charitní pečovatelské služby.

Závěrem Zdeněk Strašák dodává: „Tradiční Tříkrálová sbírka je pro Charitu neodmyslitelným přínosem; jejím prostřednictvím pomáháme především ve svém bezprostředním okolí. Pečlivě se zhodnocuje účel výtěžku a jeho využití. Jde nám především o to, abychom mohli transparentně naplnit potřeby pacientů a klientů všech našich služeb. Je pro mě povzbuzením, když vidím solidaritu lidí, ochotu vystoupit z bubliny pohodlí. Je to pro mě také zpráva, že je péče našich zaměstnanců veřejností oceňována a přijímána. Ke kvalitě našich služeb přispívají také dobrovolníci a dárci. Ať je rok 2023 rokem, kdy budeme dál společně tvořit smysluplné věci a hodnoty. Srdečně děkuji a těším se na spolupráci.“

Tříkrálová sbírka u nás

Letošní ročník Tříkrálové sbírky byl opět rekordní, a to nejen z pohledu výše vašich darů, kterých bylo po sečtení celkem 63.786,- Kč, ale především počtem koledníků, všech našich králů a jejich doprovodů. Těch bylo letos 5 skupin, tedy celkem 20 velvyslanců. Poděkování patří všem, kteří se zapojili a dobrovolně sbírku organizují každý rok,

především pak Janě, Katce a Zitě Strejčkovým, Marcele Ulrichové a dalším. Moc děkujeme.

Hasiči

Začátek roku u hasičů

Náš sbor dobrovolných hasičů tradičně přivítal nový rok výroční valnou hromadou v pátek 6. ledna. Během valné hromady jsme mimo jiné zrekapitulovali činnost hasičského sboru i zásahové jednotky v uplynulém roce a schválili plán činnosti na rok letošní. První body z tohoto plánu už máme splněné. Nejprve jsme se pustili do organizace tradičního plesu, který se letos konal po dvouleté přestávce. Sál kulturního domu a necelou stovku návštěvníků roztančila kapela

Hitmakers v sobotu 28. ledna. Další tradiční akcí byly ostatky, které jsme uspořádali v sobotu 18. února a doprovázela nás kapela Blučňáci. I když bylo pěkné počasí, překvapila nás nízká účast masek, které se do průvodu připojily. Dohromady nás bylo jen okolo desítky. Pro příští roky bychom tak všem rádi připomněli, že i když ostatky pořádá SDH, není to akce jen pro hasiče. K ostatkovému průvodu se může připojit kdokoliv v masce i bez ní a čím větší rej masek obcí prochází, tím je v průvodu veseleji.

V dubnu nás čekají ještě minimálně dvě akce, o kterých stojí za to se zmínit. V sobotu 1. dubna se zúčastní zástupci Moravské ligy TFA, tedy i od nás z Velatic, osvětové akce s názvem Dny dětské onkologie Brno 2023 na brněnské Hvězdárně na Kraví hoře. Budou se zde podílet na doprovodném programu, ale hlavně proběhne předání dárkového šeku na fantastickou částku 45.000,- Kč Nadačnímu fondu dětské onkologie Krtek, která se vybrala v roce 2022 na transparentním

účtu ML TFA (číslo 2601773032/2010). Jsme za tuto už několikaletou a smysluplnou spolupráci s Krtkem moc rádi a také jsme velmi vděční za všechny menší i větší dary od našich podporovatelů, díky kterým se nám daří každý rok vybranou částku navyšovat. Jelikož akce proběhne zrovna v době přípravy tohoto čísla zpravodaje, podrobnější informace o průběhu Dnů dětské onkologie můžete najít například na facebookovém

profilu Moravské ligy nebo NFDO Krtek nebo webu mlta.cz.

Poslední věcí, o které bychom vás chtěli informovat, je, že i letos chystáme jarní sběr železného šrotu, který by měl proběhnout během měsíce dubna, ale ještě nevíme přesný termín. Ten se ale určitě dozvíte z rozhlasu nebo na webu obce.

Za SDH Velatice

Veronika Kadlecová

Naši nejmenší

Řemeslo, povolání ve školce očima paní učitelky Uhrové

Celý svůj život jsem prožila na vesnici. Jako malé děvčátko jsem chodila se stroměčkem na Smrtnou neděli po koledě, páčila čarodějnický oheň, účastnila se kácení máje, bála se čerta s Mikulášem. Všichni jsme se na vesnici znali, a tak nebylo divné, když jsme jako děti oslovovaly všechny „teto“ a „strýcu“. Mohla jsem zaklepat skoro u každých dveří a všude mě zvali dál. Možná i proto, že tatínek byl kovář a hajný a lidé ho měli v úctě pro jeho pracovitost a ochotu pomoci, a tak měli rádi i jeho děti. Dnešní doba se změnila a je to přirozené, ale i přesto vidím, jak „teto a strejdo“ pořád funguje. Vidím soudržnost a ochotu lidí pomáhat si.

Ve školce se snažíme, aby děti věděly co nejvíce o místě, kde prožívají svůj život a byly jeho součástí. Znalý svoje sousedy, okolí

a dokázaly odpovědět na otázku: Co je u vás v obci zajímavého?

Co kdyby odpověď bylo: Tamhle má dílnu strejda stolař, tady pracuje teta kadeřnice a tamhle cukrářka. Dříve bylo běžné, aby na vesnici provozoval řemeslo třeba mistr kovář, švadlena, kominík či pekař. S dětmi jsme si povídali o tom, co je to vlastně řemeslo. Bylo pro ně zajímavé poslouchat o koudelníkovi nebo perníkáři nebo i o kominíkovi. Abychom je do světa řemesla trochu více vtáhli, domluvili jsme návštěvu místní stolařské dílny pana Severy. Pan Severa ovšem není jediným řemeslníkem ve Velaticích. Najdeme tu dílnu rodiny Krčkových, dílnu pana automechanika Krčka, paní Drozdovou se svými makronkami, kadeřnici Hanku a další. Děti byly nadšené, a tak snad můžeme doufat, že z některého z nich bude v budoucnu klempíř, instalatér, švadlenka, kadeřnice nebo třeba zahradník. Spousta dětí také ani neví, co dělají jejich rodiče; zkrátka jezdí pracovat do Brna.

Když se dnešních mladých lidí zeptáte, jaké povolání by rádi vykonávali, spousta z nich vám odpoví, že by chtěli být youtuberi, influenceri, pracovat v IT a hlavně mít vysokou školu. Pravda je, že dnešní doba těmto

druhým povolání nahrává, ale také ze všech stran slyšíme, jak málo je řemeslníků, a přitom dnes víc, než kdy předtím platí, že řemeslo má zlaté dno.

My jsme si vědomi toho, že základ pro práci „rukama“ je třeba rozvíjet už v útlém věku, a proto v mateřské škole nabízíme dětem možnost si vyzkoušet opravdové pracovní nástroje a pomůcky. Běžně mají k dispozici opravdové pilky, pracují s balzou i dřevem, používají vrtačku, kladivo, šroubovák nebo kleště.

V tomto týdnu jsme se rozhodli seznámit děti s povoláními, se kterými se běžně setkávají, a také jim umožnit vidět velatické řemeslníky v jejich dílnách. Navštívili jsme paní kadeřnici Hanku Žitnou, automechanika pana Krčka a také stolaře pana Severu. Děti se seznámily i s prací pošťáka. Paní

pošťáčka dětem ukázala, jaké mají pošťáci stejné oblečení, dozvěděly se, proč má na čepici a brašně trumpetku. Ve třídě si potom vyrobily obálky, nalepily na ně známku a napsaly adresu a doručily je v brašně a pošťácké čepici nemocným kamarádům. Také se dozvěděly, co všechno předchází tomu, aby si mohly koupit v obchodě oblečení. Vyzkoušely si práci švadleny. Přišly knoflík a také si ušily na opravdovém šicím stroji pytlík na své poklady.

Marcela Uhrová

Za okny mateřské školy

Nový rok je začátkem období masopustu, trvá od Tří králů do Popeleční středy, která otevírá dobu postní. Toto období je i u nás ve školce opředené mimořádným veselím, zdobením a přípravami, které završí slavnostní maskární ples. O masopustu se říká, že je to „svět naruby“, vážní mohou být veselí, tiší hlasitými, dítě se může stát hrdinou a celý kolektiv zaměstnanců beruškami. Dá to vždy velké úsilí vymyslet, za co my dospělí půjdeme, z čeho masku vyrobit, a hlavně se musí 8 žen shodnout a svoji roli berušky vzít se vším

všudy. Ke každému bálu patří tombola a výhra, školkový bál je pohádkový a každé dítě vyhrává. V letošním roce bylo připraveno 150 cen, některé větší, jiné menší, ale s pokorou každou dětskou duši těší, že i ona si něco odnáší. Velké díky patří firmě Nekupto, rodičům, příznivcům, co napekli do prodejního bufetu, měli štědrou ruku v příspěvku dobrovolného vstupu, přispěli dobrou náladou, úsměvem, svojí účastí a tvorbou kostýmu pro dítě. Věci, které nám přijdou automatické, samozřejmé, zaběhlá rutina všedního dne, zaslouží největší díky. Všichni zaměstnanci jsou nedílnou součástí této rutiny. Děkuji za veselá křídla berušek.

Vynášení MORANY

Tato tradice se slaví dva týdny před Velikonoce-mi, letos tento pohyblivý svátek Smrtné neděle připadl na 26. března. Jaro už je za dveřmi, tak jsme na 21. 3. od 10:30 naplánovali školkovou vycházku a vyrazili se rozloučit se zimou, naučit se básničku a všechno zlé pošeptat do papíru, který spolu s Moranou shoří nebo uplave ve Velatickém potůčku. Cestou zpět domů jsme si mohli utrhnout větvičku zlatého deště nebo nějakého napučeného keře.

Zrušení soutěže s panem Popelou

Omlouváme se všem, kteří na nás mysleli a shromažďovali papír. Bohužel jsme dostali zprávu, že tato ekologická soutěž pro školy od firmy FCC environment je zrušena. Z dlouho slibovaných kontejnerů, tzv. klecí na papíry, tak slib přešel v konec.

Pěkné dny.

Lenka Suchá

Farnost

Svatý Valentýn – nekomerčně?

Svatý Valentýn působil ve 3. století v jižní Itálii jako biskup. Podle legendy císař Markus Aurelius Claudius tehdy zakazoval budoucím vojákům, aby se ženili, protože nechtěl, aby se muži rozptylovali od vojenských povinností. Valentýn i přes zákaz zamilované páry tajně oddával. Odtud také zřejmě pramení to, že je uctíván jako patron všech zamilovaných. V nemilost císaře upadl i proto, že mužům radil, aby své ženy nepouštěli a do válek neodcházeli. Valentýn byl za tato svá konání sťat mečem a zemřel tak mučednickou smrtí, kterou si připomínáme 14. února. Je to den, kdy se tradičně předávají a posílají květiny, cukrovinky i jiné dárky. Tento svátek pronikl i do českého prostředí, a to zejména pod tlakem obchodníků, tudíž bohužel převažují komerční důvody. Nám se letos povedlo připomenout si tohoto světce opravdu krásným způsobem. V podvečer 13. 2. 2023 se v brněnském

kostele u sv. Michala konala Valentinská pouť. Tato hezká tradice vznikla před několika lety, právě jako odezva ke konzumnímu slavení tohoto svátku. Celou akci organizuje Sdružení Petrov, z.s., nestátní nezisková organizace, která vychází z křesťanských principů a sdružuje aktivity mladých lidí z brněnské diecéze. Poutě začala zajímavou přednáškou Karla Skočovského „Svým tělem oslavujte Boha“. Následovala mše svatá, kterou sloužil náš milý otec Pavel Šenkyřík, který nyní působí mimo jiné i jako předseda a člen rady Sdružení Petrov. Poutě vyvrcholila působivým večerem chval. Po celou dobu nás profesionálně, a hlavně s velkým nadšením, doprovázela naše Tvaroženská schola, která byla ke spolupráci na této akci oslovena přímo Diecézním centrem mládeže. Tohoto úkolu se zhostili opravdu na výbornou, za což jim patří veliký dík a obdiv. V průběhu slavení svátku svatého Valentýna zazněla spousta krásných slov i písní, která

nás jistě všechny zahřála u srdce. O to více se nám určitě povedlo překonat neskutečnou zimu, která v kostele panovala :).

Hana Ženožicková

Ohlédnutí za farním plesem

V sobotu 14. ledna se ve Velaticích konal druhý farní ples. První farní ples byl již v r. 2020 ve Tvarožné a předpokládali jsme, že se bude konat každoročně vždy v jedné z obcí přináležejících ke tvaroženské farnosti. Covid však změnil naše plány.

Přišlo 118 návštěvníků a za zvuků melodií kapely Buch se ve vyzdobeném sále místního kulturního domu brzy rozjela veselá zábava. Vysoce hodnoceným bylo vystoupení Katky Strejčkové a velatických roztleskávaček Velásek, které všechny mile překvapily a každého okouzly.

Po půlnoci pak mládež připravila super půlnoční překvapení – filmové okénko s vtipně zpracovanými úryvky z filmů doplněné známými reklamami.

Bohatá tombola, možnost vyfotit se ve fotokoutku, zatančit si, vyřádit se, setkat se, pochutnat si na občerstvení... To vše jsme mohli prožít. Bylo to zkrátka super.

Chtěla bych dodat, že tento ples není uzavřenou společností a že budeme rádi, když se příštího farního plesu zúčastníte – ať už v Mokré příští rok, ve Tvarožné, nebo za tři roky opět ve Velaticích.

Křížové cesty

S postní dobou jsou spojeny i křížové cesty – pobožnosti, při kterých si vzpomínáme poslední hodiny života Pána Ježíše a jeho smrt a hledáme souvislosti s naším životem. Modlitba křížové cesty je především jedinečný způsob, jak vědomě propojit to těžké v našem životě s Kristem a s mocí jeho lásky, jak si uvědomit a prožít, že na životní těžkosti nejsme sami. Je tu Pán, který se nás chce ujmout a provést nás přes všechno těžké. Ve farnosti se koná křížová cesta vždy v neděli, a to vždy na střídačku: v kostele a v přírodě v jedné z obcí patřících do farnosti – tedy 5. 3. ve Velaticích, 19. 3. v Mokré a 2. 4. ve Tvarožné na Santon. U nás se v postní době konají křížové cesty i v kapličky každý pátek v čase uvedeném na vývěsce.

Připravované akce:

- Od 2. 4.** začíná svatý týden, který vyvrcholí v sobotu 8. 4. velikonoční vigilií a nedělní slavností zmrtvýchvstání Páně.
- 14.–16. 4.** víkendovka na faře pro děti
- 15. 4.** pěší pouť do Žarošic – vychází se v 8 hod. z Blažovic – možno jet i autobusem, který odjíždí z Velatic ve 13:45 hod. přes Mokrou do Tvarožné a Blažovic. Mše v Žarošicích v 15 hod.
- 7. 5.** 10:30 - pouť v Horákově
- 14. 5.** první svaté přijímání
- 27. 5.** farní PIKNIK od 15:00 na farním pozemku v Mokré
- 18. 6.** 10:30 - pouť Blažovice
Červenec pěší pouť blažovických a dalších poutníků do Nitry
- 23. 7.** 7:45 - pouť Velatic
- 30. 7.** 7:45 - pouť Mokrá
- 6. 8.** pouť Tvarožná
- 13. 8.** pouť Pozoří
- 20.–26. 8.** farní chaloupka – letní tábor pro děti na faře v Pačlavicích na téma Pevnost Boyard

Velatická tradice

Smrtná neděle

*Smrtná neděle, kde se poděla?
U studýnky, u rudýnky černé ruce myla,
lístečkem, plístečkem, červeným vajíčkem.
Svatý Jiří vstává, zem otvírává,
aby tráva rostla.
Tráva nemůže, kdo jí pomůže?
Pomůže jí svatý Jan, svatý Jan,
naposledy Pán Bůh sám.
Paní mámo z louky, dejte mísu mouky,
pár vajíček od slepiček, kousek másla od kraviček,
urýpněte z hluboka, z hluboka,
aby vás ta ručička nebolela do roka.
Vyhořela fára, blízko pivovára,
musíme ji vystavět, vystavět,
pro nového krále.
Král není doma, jel do Kuřima,
nakupovat koření, koření, od hlavičky bolení.
Králka je nemocná, dejte jí, dejte bílého koláče.
Jestli jí nedáte, tak se podíváte,
všecky hrnce Vám roztlučem,
co v polici máte.*

Za zpěvu této písničky procházejí dopoledne na smrtnou neděli dvě skupinky dívek celou vesnici se stromkem ozdobeným krepovým papírem a kraslicemi. Po domech vybírají vajíčka, cibuli, krupici a sádlo, někdo přidá peníze nebo sladkosti, za to je obdarován kraslicí. Cesta průvodu končí v Podškolí, kde před Velaticemi děvčata rozbijí kraslice na

stromku o silnici a stromek vhodí do potoka. Tento zvyk symbolizuje vynášení Morany, bohyně zimy a smrti z vesnice a naše obec je jedním z mála míst v okolí, kde se dodržuje. Odpoledne se pak dívky sejdou v domě jedné z nich, kde ze získaných potravin vaří mazanec (něco na způsob míchaných vajíček). Každý si pak může s hrníčkem pro mazanec přijít a ochutnat a samozřejmě se také může zapojit do průvodu a děvčata vesnici provázet. Před smrtnou nedělí se dívky scházejí u některé z nich a zdobí kraslice. Letos jich nazdobily kolem 350 ks a většinu z nich rozdaly. Mazanec se letos vařil z 200 ks vajec, a nakonec nic nezbylo.

Je dobře, že tato tradice se v naší obci uchovává a k jejímu pokračování se můžete připojit i vy. Tím, že se vaše děti připojí do průvodu, přijdou si pro mazanec i tím, že koledníky vstřícně přijmete. V tomto starodávném zvyku se odráží touha lidí po nové úrodě, lepším životě, po teple, po dobré úrodě, které si tímto chtějí zajistit. Naplněním této touhy, které člověk nemůže dosáhnout sám, jsou však Velikonoce, jež vzkříšením Ježíše Krista nabízejí každému nový život.

Recept na mazanec:

4 lžíce sádla, 4 hrsti krájené cibule, 50 vajec, 2 zarovnané lžíce soli, 1 a ½ hrnku mléka, 7 vrchovatých lžic krupice. Na sádlo dáme zezlátnout cibuli, přidáme vejce a mícháme (pozor na připalování). Když začne houstnout, přidáme krupici namočenou v mléce a osolíme. Vaříme do kašovita. Dává se do přinesených hrníčků, možno posypat nakrájenou pažitkou.

Obec informuje

MAS Slavkovské bojiště

Smrtná neděla a jazykovědné okénko

Při přepisování písničky jsem se zamýšlela nad slovy, jejichž význam je mi utajený. Co je to plísteček, rudýnka... Jednou z variant, která mne napadla, bylo, že došlo ke zkreslení při ústním podání. Nabízí se např. verš... lístečkem, kvítečkem, červeným vajíčkem... nebo u studýnky, u putýnky, případně hlubinky. Některé z těchto variant lze dohledat i na internetu. Z internetových zdrojů však v obdobných říkankách i sto let starých figurují tato tajná slova, a to v různých textech tradovaných či sebraných na různých místech Moravy.

Dle rozhlasového pořadu Okolo češtiny mohou být tyto verše starověkým zaklínáním, zařikáním, které se rýmuje s předchozím slovem – něco jako ozvěna, a které má dopomoci k vyhnání zimy spojené se smrtí. V indoevropských jazycích bývá zdvojování zvykem a vyskytuje se i v některých našich říkankách či spojeních – čury mury, techtle mechtle, elce pelce, hala bala...

Anna Severová

V dubnu vyhlásí další výzvu pro kulturní a spolková zařízení v území a zahájí další kurz Podnikni to! pro začínající podnikatele.

Od 4. dubna 2023 se pro obce a spolky na území MAS Slavkovské bojiště otevírá další možnost podat žádost o dotaci na rekonstrukci obecních domů, kluboven, sokoloven nebo orloven včetně obecních knihoven nebo na vybavení zázemí. Žádat mohou spolky, obce, svazky obcí, příspěvkové organizace obcí, církevní organizace nebo nadace.

V loňském roce byl například podpořen nákup chladicího zařízení pro zvěř, zateplení stropu fary, nákup tiskárny do mateřského centra nebo nové kroje a hasičské uniformy. Pořizované vybavení musí být v souladu s činností spolku. Příjem žádostí bude probíhat od dubna do konce května 2023. Maximální výše dotace bude 100 tis. Kč. Výše dotace je 80 %.

MAS Slavkovské bojiště za finanční podpory Jihomoravského kraje ve spolupráci s projektem Podnikni to! otevírá 4. dubna 2023 ve Slavkově u Brna další bezplatný kurz pro občany města a okolních obcí. Na kurzu se prakticky naučí, jak najít podnikatelskou příležitost a krok po kroku ji přetavit

v úspěšné a výdělečné podnikání. Na své si přijdou jak začínající podnikatelé, tak ti, kteří už podnikají a chtějí své projekty zkvalitnit a posunout dopředu.

Kancelář MAS Slavkovské bojiště pokračuje v administraci programu Nová zelená úsporám LIGHT, který je určený pro seniory a nízkopříjmové domácnosti. Pracovníci kanceláře vystavují odborné posudky, ale také pomáhají se založením národní identity občana, registrací na portálu SFŽP a s podáním žádosti. To vše ZDARMA.

V současné chvíli je již 100 podaných žádostí. Všechny informace jsou k dispozici na www.slavkovskebojiste.cz

Hana Tomanová

Manažerka MAS Slavkovské bojiště

MAS Slavkovské bojiště, z.s.

Hrušky 166

683 52 Hrušky u Slavkova

604 318 732

tomanova@slavkovskebojiste.cz

Nový domov, sen se stal skutečností

Sen o Novém domově se zrodil před 12 lety. Skutečnost, že po ukončení speciální školy pro lidi s autismem už neexistují navazující služby, se stala děsivou realitou. Praktická škola a terénní služby jsou jen časově omezeným řešením. Katka, tak jako většina jejích vrstevníků s PAS (poruchy autistického spektra), tak tráví většinu svých dnů doma. A stárne nejen Katka, ale i její rodiče. Přesto, že dceru milují a bojem o její budoucnost strávili většinu svého života, začínají být z každodenní péče unavení a bojí se o Katčinu budoucnost, až tu oni sami nebudou.

Cílem bylo vytvořit pobytovou sociální službu, kde by Katka mohla žít šťastný život s mírou podpory, která by jí umožnila rozvíjet svůj potenciál k co největší samostatnosti.

Rodiče se tehdy spojili a založili organizaci Tady to mám rád. Získali dotaci z Regionálního operačního programu na první projekt chráněného bydlení pro dospělé lidi s autismem. Projekt byl přes veškerou snahu zmařen v roce 2013. Přišla petice proti bydlení ze strany budoucích sousedů a stavební úřad nevydal stavební povolení. Dotaci musela organizace vrátit. Hořká pachutí prvního neúspěchu jim ale nevzala vítr z plachet. Jak přesvědčit okolí, že bydlení rodinného typu je ta správná cesta pro dospělé s autismem? Členové Tady to mám rád se zapojili do mezinárodního projektu zaměřeného na šíření osvědčené praxe v péči o osoby s PAS. Ve Španělsku a Irsku už tento typ služby funguje řadu let. Ujištění, že vize bydlení komunitního typu je správná, se stala hnacím motorem pro další projekt. Členové spolku získali cenné zkušenosti a sdílení dobré praxe se španělskými partnery probíhá čile dodnes.

A konečně nastal průlom! V roce 2018 získalo Tady to mám rád podporu Jihomoravského kraje ve formě příslibu pověření

♥ Tady to mám rád z.s.

k výkonu služby v obecném hospodářském zájmu, tedy provozu pobytové sociální služby. V roce 2019 byla organizace zařazena do sítě sociálních služeb. Našli skvělé místo se vstřícnými sousedy. Vypracovali projektovou žádost Nový domov s celkovými náklady 26 582 450 Kč. V roce 2019 získali dotaci v rámci výzvy IROP na rekonstrukci rodinného domu ve výši 14 850 827,50 Kč uznatelných výdajů.

Na dofinancování se významnou měrou podílel Jihomoravský kraj a Magistrát města Brna formou dotace a většina obcí z ORP Šlapanice a DSO Šlapanicko formou darů a návratných finančních výpomocí. Připojila se řada firemních a individuálních dárců, každá koruna pomohla. Bez předfinancování, které formou návratné finanční výpomocí poskytl Magistrát města Brna, by nebylo možné projekt realizovat, protože peníze z IROP jsou propláceny až na základě prokázaných (proplacených) výdajů. Sen o Novém domově se pomalu začal stávat skutečností. V prosinci 2022 byla stavba

zkolaudována. Nyní se intenzivně připravují podklady k registraci služby DOZP a první obyvatelé se mohou v květnu 2023 nastěhovat. 18. ledna 2023 proběhlo představení Nového domova zástupcům JMK, MMB a obcí, které projekt podpořily.

Jak Nový domov vypadá a jak bude služba fungovat?

Nový domov je větší rodinný dům, který disponuje šesti jednolůžkovými pokoji, které si každý z budoucích obyvatel dovybaví podle svého vkusu. Nechybí bezbariérové koupelny a sociální zařízení.

Srdcem domu je velká kuchyně s ostrůvkem, který usnadní spolupráci při přípravě jídla. Budoucí obyvatelé domu se budou podílet na chodu domácnosti včetně sestavování jídelníčku, nákupu i přípravy jídla. Každý dle svých možností s odpovídající mírou podpory. Jedná se o dlouhodobý proces učení, takže se ze začátku nezapojí do všech aktivit všichni, ale cílem je postupné zvyšování samostatnosti všech obyvatel. Na kuchyni navazuje jídelna a částečně oddělený obývací pokoj. Důležitou součástí jsou dvě pracovny pro individuální nácviky zejména komunikace. Členkou týmu bude i klinická logopedka, která se specializuje na rozvoj komunikace u lidí s autismem. Pro zajištění bezpečnosti při podpoře maximální samostatnosti a zachování soukromí obyvatel domu jsou instalovány prvky systému LOXONE (chytré domácnosti). Jedná se například o senzor úniku vody ve všech koupelnách, magnetické kontakty otevírání dveří a oken, které odesílají notifikace do chytrého telefonu. Když bude například obyvatelka Tereza u sebe v pokoji, ale otevře si francouzské okno, protože se chce jít podívat, co dělají ostatní na zahradě, upozorní notifikace v tabletu či chytrém telefonu asistenta a ten ví, že se Tereza přesouvá na zahradu. Není tak nutné, aby Terezu stále někdo „hlídal“ a můžeme jí dopřát více svobody, která však pro ni bude bezpečná. Důležitým prvkem jsou například integrované reproduktory, které umožňují nastavení určitých zvuků, nahrání libovolných textů či melodií. Díky tomu lze natrénovat například evakuaci osob z domu v případě požáru spuštěním písně „Prší prší“. V případě klasického požárního hlásiče se jedná o intenzivní a velmi nepříjemný zvuk, na který většina lidí s autismem reaguje pláčem a útekem do svého pokoje nebo schováním se.

Technologie umožňuje energetický management domu díky propojení všech zařízení v systému. Cílem je optimální využití energie. Například díky automatickému nastavení ovládání venkovních žaluzií lze zamezit chladnutí domu v zimě, a naopak jeho přehřívání v létě. Díky neomezené možnosti aktualizace a adaptace nastavení systému se dům učí spolu s jeho obyvateli. Nový domov považujeme za pilotní projekt, který pomůže dalším projektům podobného typu. Věříme, že komunitní pobytové služby pro lidi s autismem budou nadále přibývat. Podpořit činnost Tady to mám rád, z.s. můžete přispěním na transparentní účet veřejné sbírky Nový domov: 2501806212/2010 Díky vaší podpoře budeme moci upravit zahradu a dokoupit potřebné vybavení. Děkujeme.

Pohádka o třech popelnicích

Jednoho dne se při svozu setkaly tři popelnice.

„Holky, to jsem ráda, že vás vidím. Tak dlouho jsem se s vámi nepotkala,“ řekla první. „Konečně jsem se dostala ze dvora ven a vidím, jak se to tady změnilo.“

„To máš za to, že tě schovávají na dvorek. Já jsem tady na ulici pořád, všechno vidím, o všem mám přehled a popeláři mne pokaždé vyveze, takže jsem každých čtrnáct dní prázdná a nic ve mně nesmrdí,“ řekla druhá. „A to jsi vždycky plná, když tě pokaždé vyváží?“ ptá se první.

„To ne, někdy je ve mně jen trochu odpadu na dně, ale za ten komfort to stojí,“ odpoví druhá.

„Víš ale, že pak za tebe musí obec zaplatit, protože se platí za vysypání každé popelnice?“ zeptala se první.

Do rozhovoru se zapojila i třetí, která stála schválně opodál: „To je sice pravda, jenže mne vyvázejí asi jednou za měsíc nebo i za delší dobu, jen když jsem plná, a to mě štve, protože pak mám pocit, že zapáchám. Tak bych si přála, aby mě vyváželi pokaždé a já se pak cítila čistě a volně.“

„To bude asi tím, že do tebe nedávají správný odpad“, odpověděla první. „Když tě naplní odkrojky od zeleniny a dalším bioodpadem, začne to v tobě tlít a pak to tak dopadá. Bioodpad patří do kompostéru. Taky plasty, čistý papír a kovy do komunálního odpadu nepatří. To vše se třídí. Za vytříděný odpad pak obec zaplatí méně než za komunální odpad a tím ušetří. A od nového roku se částka za svoz popelnice zvýšila o dvacet procent, takže příští rok se asi budou muset výrazně zvýšit poplatky za odpady.“

„Opravdu? To jsme netušily,“ začervenaly se obě popelnice. „Tak to doma musíme říci,

aby obec ušetřila a ty poplatky se tak moc nezvýšily“.

Kolik obec zaplatí ročně za svoz jedné popelnice?

Malá popelnice – cca 110-140 l – 26 svozů... 1076,- Kč

Velká popelnice – 240 l – 26 svozů... 1675,- Kč.

Pokud tedy před domem, ve kterém žije např. jeden člověk, stojí popelnice trvale a svozová firma ji pokaždé vyveze, zaplacený poplatek za odpady ve výši 600,- Kč nepokryje ani tyto svozy, a to kalkulace poplatku obsahuje i další náklady.

Co tedy můžeme udělat?

Vyvážet popelnici až po naplnění, případně ji před svozem doplnit.

Třídít odpady (papír, sklo, kovy, plast) a vytříděné ukládat do kontejnerů k tomu určených.

Bioodpad z kuchyní a zahrady ukládat do kompostéru.

Nenechávat popelnici stát před domem, nebo ji viditelně označit, že ji teď nechcete vysypat.

Do komunálního odpadu patří:

Popel, kuchyňský odpad, který nelze dát do bioodpadu, mastné a silně znečištěné papíry a jiné obaly od potravin, obaly od zubní pasty, blistry od léků, použité pleny, papírové kapesníky a dámská hygiena, smetí, zbytky kosmetiky, obaly vyrobené z různých materiálů (kovy, plast, papír...)

Do běžné popelnice rozhodně nepatří:

Odpad, který se dá vytřídít, látky tekuté, nebezpečné odpady a obaly od nich, baterie a předměty, které by mohly ohrozit zdraví a bezpečí lidí.

Realizace s podporou dotací v roce 2022

Děkujeme za podporu projektů v naší obci.

Dotace z Jihomoravského kraje

Oprava komunikace – 250.000,-

Prorodinné aktivity – 46.000,-

Oprava místních památek – 49.000,-

Péče o aleje stromů v obci – 28.630,-

Výměna vrat u hasičské zbrojnice – 106.000,-

Projektová příprava bytového domu – 500.000,-

jihomoravský kraj

Dotace ze Státního fondu životního prostředí ČR

Výstavba sběrného dvora – max. výše dotace - 3.009.006,-

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Dotace od společnosti Českomoravský cement, a.s.

Kulturní a sportovní aktivity v obci – 25.000,-

**ČESKOMORAVSKÝ
CEMENT**
HEIDELBERGCEMENT Group

Zpráva ze školní kuchyně MŠ Velatice

Průběžně jsou volná místa na odebrání obědů pro veřejnost. Zájemci se mohou přihlásit ve školce nebo na tel. čísle: 544 250 432, 602 647 787. Cena oběda je 77,- Kč.

Ztráty a nálezy

Asi každému se již stalo, že něco ztratil. Někdy ztrátu ožele lehce, jindy ho to moc mrzelo. Je super, že v naší obci je hodně lidí, kteří přinesou nalezené věci na obecní úřad. Tak už se nám stalo, že jsme tu měli šlapací kolo, spoustu mikin, brýle, batůžek, zahradnické nůžky, lahve na pití, klíče, drobné šperky, korelu, slepici, ale i mobilní telefony. Zvláštní kapitolu tvoří toulající se

psi, zvláště ti, kteří nemají psí známku. Vždy se snažíme majitele co nejdříve vypátrat. Většinou ztracené věci, případně zvířata vyfotíme a dáme na Facebook, obecní stránky, případně vyhlásíme a dáme zprávu do mobilního rozhlasu. Nalezené věci pak ze zákona musí ležet rok na obecním úřadě. Někdy je ale vhodnější nechat ztracenou věc na místě – zvláště na dětských hřištích je vhodné nalezenou věc, pokud nejde o hodnotnou záležitost, nechat, protože se to majitelé většinou uvědomí, doběhnou a když věc nenajdou, běží hledat někde jinde. Obecní úřad také může být již uzavřen a oni se nedoptají. A poslední nalezená věc... Šlo o dotykový telefon, který našla jedna slečna asi v 16.45 h a přinesla na obecní úřad. Po zapnutí mobilu se na úvodní straně objevil kontakt na maminku. Po zavolání do pěti minut dojela paní z Mokré, celá šťastná, že se mobil našel. Dcera ani nevěděla, že ho ztratila. Za 15 minut tak našel majitelku. Nálezkyňi mám vyřídit velké díky. I když se každému nálezci nepodaří poděkovat osobně, věřte, že jsou vám majitelé vděční. I my se k jejich díkům připojujeme.

Severová Anna

Z kroniky naší obce roku 1923

Příjem 28 037 Kč 89 hal

Vydání 27 961 Kč 23 hal

Hotovost 76 Kč 66 hal

Dne 15. května 1923 byla pohřbena v Lánech v Čechách, v sídle presidentově, paní Karla Garrigue Masaryková, manželka presidentova, jež dočkala se sice slavného návratu svého chotě z ciziny, ale přestálými velkými útrapami, způsobenými vládními pochopy během světové války, byla úplně nervově zničena.

V neděli dne 15. července 1923 odhalen ve Tvarožné pomník Václavu Kosmákovi, spisovateli a bývalému faráři ve Tvarožné, pod kostelem před farou za velkého účastenství lidu z celé farnosti a širokého okolí, za přítomnosti ministra pošt a železnic, p. Šrámk z Prahy. Slavnostní kázání měl P. Hošek, konsist. rada, farář z Líšně, slavnou mši sv. před kostelem prelát kláštera Augustiniánů na Starém Brně Frant. Sal. Bařina s asistencí, slavnostní řeč u pomníku profesor Dr. Kratochvíl z Brna.

Dne 26. července 1923 přezkoušel bleskosvod na školní budově za odměnu 50 Kč V. Šildberger z Brna, Kamenná ulice č. 20 a shledal jej v úplném pořádku, předtím prohlížen bleskosvod 18. 5. 1910.

Dne 8. září 1923 byla Emilu Kolářovi, správci školy, odevzdána Hynštem Antonínem, starostou obce a Brzobohatým Cyrilem, předsedou místní školní rady, nová pumpa před budovou školní u brány do zahrady,

postavená Pokorným, studnařem ze Šlapanic, nákladem 4000 Kč. Dne 14. února 1923 založen v obci Lidový konsum v najaté místnosti v domku Poláčka Mikuláše, výměnkáře č. 72 v Zaosadí. Při založení r. 1923 měl 16 členů, V r. 1923 provedeny v obci volby do obecního zastupitelstva po druhé v republice, a to na základě dvou kandidátních listin, podaných stranou lidovou a stranou socialist.

Do obecní rady byli zvoleni: Brzobohatý Cyrill, rolník č. 5, starostou Poláček Jan, rolník č. 20, místostarostou Boček Cyrill, tov. dělník č. 10, radním Hynšt Antonín, zedník č. 3, radním Macháček Jan, tov. dělník č. 26, radním Ve středu dne 28. listopadu 1923 o 5 1/2 hodině večer vznikl z neznámé příčiny oheň ve stodole Josefa Šmerdy, rolníka č. 4 ve Velaticích. První dostavil se k požáru místní sbor hasičský, pak sbor z Horákova, z Mokré, z Tvarožné a z Podolí. Ve stodole shořelo

100 q stelivové a krmné slámy, 25q usušené jeteliny, 20q jetele na semeno, 1 q fazole na mláčení, stroj na mláčení obilí, fukar, těžký vůz, vše kolem v ceně na 40 000 Kč. Stodola byla pojištěna na 3 500 Kč. Rolnická pojišťovna vyplatila přes 3 000 Kč pojistného. Nová úprava stodoly stála 11 000 Kč. Dne 1. prosince 1923 zvýšena cena mléka na 1 Kč 60 hal za 1 litr.

Šárka Smejkalová

Vasyl Kemenyash

Ráda bych Vám představila své sousedy, Vasyla a Světlanu Kemenyash. Občas jsem je potkávala na procházce s naším pejskem, oni venčili toho svého, a tak se stalo, že jsme si začali povídat a dozvídat se o sobě něco více.

Jak jste se dostali až do Velatic?

Autobusem! Ale vážně, v Čechách už žijeme 15 let a osud nás zavál až do Velatic, kde jsme si postavili své rodinné hnízdečko.

Místo garáže máš úžasnou dílnu, Vasyle, kde máš soustruhy, nástroje, přístroje... to sis všechno vyrobil k tomu, abys mohl realizovat svého koníčka?

Na Ukrajině jsem dělal renovace kostelů a tady v Čechách jsem chtěl pomoci synovi, který studoval obor programátor CNC strojů. Vyrobil jsem svůj vlastní čtyřosý CNC stroj a od toho už byl krůček k tomuto koníčku. Musel jsem se naučit programovat a pak už je to o fantazii a tvůrčí citlivosti.

Vaše dvě dospělé děti už mají svou budoucnost našlápnutou a díky dceři jste se stali babičkou a dědečkem. Viděla jsem u vás

překrásnou hračku, domeček, který jsi pro svého vnuka vyrobil k Vánocům. Mně se to ohromně líbilo a obdivuji tvoje vlohy a cit ke tvořivosti ze dřeva a jiných materiálů. Jak Tě to napadlo?

Chtěl bych, aby můj vnuk byl šikovný od malička, proto ta motorická hračka. Udělalo by mi radost, kdyby zdědil zálibu, kterou mám já, a na této hračce může začít rozvíjet svoji fantazii.

Můžeme ten domeček ukázat i ostatním, čtenářům zpravodaje?

Ale jistě, můžou se na něj podívat tady na fotkách.

Máš ještě nějaký další tvůrčí koníček?

Kromě toho kutilství ještě maluju obrazy.

Zkrátka máme vedle sebe tvůrčího souseda a já jsem ráda, že jsem to zjistila. Děkuji za rozhovor a přeji vám, aby se dařilo.

Štafetu dále posílá Daliborovi Pokornému

Podnikni to!

každé úterý od 4. 4.
5 lekcí, 17:30 - 20:00
Radnice Slavkov u Brna, Palackého nám. 65

Kurz je ZDARMA
Nutná registrace na webu podniknito.cz

Michaela Rájová
Lektorka kurzu
Majitelka salonu Svatební ráj

Objevte cestu k vlastnímu podnikání!
Na kurzu, kterým prošlo přes 6000 podnikavých lidí, můžete nastartovat svůj projekt i vy! Vedle práce, rodiny nebo studia.

divadelní
komedie

MEZI nebem a zemí

KD Velatice
Sobota 22.4.
19 00

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

Autor: Pam Valentine
Režie: Vojtěch Orenič
Dramaturg: David Drozd
Překlad: Martin Fahrner
Scéna a kostýmy: Vojtěch Orenič
Hudba: Jakub Pachol
Realizace scény: BUTA create

Dva manželské páry, realitní agent, návštěva maminky a rozepsaná kniha. To vše pod jednou střechou. Může to fungovat? Jsou zkrátka věci mezi nebem a zemí...

FARNÍ PIKNIK

V sobotu 27. května
na farním pozemku v Mokré
(louka u kavárny Mezi stromy)
od 15:00

Na co se můžete těšit:

- mše svatá
- večerní chvály za doprovodu Tvaroženské scholy
- aktivity pro děti
- a spousta dobrého jídla a pití

Bližší informace od 1.5. na: www.farnosttvarozna.cz

Velatický zpravodaj

1/2023

www.velatice.cz

